

Asia: VN/11315/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi veronkantolain sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 b §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto veronkantolain uudistamiseksi annetusta hallituksen esityksen luonnoksesta

Yleiset kommentit veronkantolain uudistamisesta ja ehdotetuista muutoksista

Verojen maksujen ja palautusten käytösäännöt ovat nykyisellään monimutkaiset ja epäyhtenäiset. Säännöt aiheuttavat ylimääräistä työtä ja maksuliikennettä niin yrityksissä kuin Verohallinnossa. Muutostarve on ollut ilmeinen ja veronkantolain uudistusta ovat kannattaneet Taloushallintoliiton lisäksi myös muut elinkeinoelämän järjestöt sekä Verohallinto.

On hyvä, että uudistustyö on hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti edennyt, ja että tavoitteena on yhtenäistää veronkantolaissa säädetyt verojen maksujen ja palautusten käytösäännöt.

Uudistuksen toteutuessa yritykset voisivat tehdä maksusuorituksen eri verovelvoitteille pääsääntöisesti yhdellä asiakasviitteellä ja maksut kohdistuisivat erääntyneille veroille niiden eräpäivien mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Ei enää kuitenkaan erääntymättömille ennakkoeron erille, kuten nykyisin. Palautukset maksettaisiin heti käsittelyn jälkeen ja palautuksia käytettäisiin kaikille erääntyneille veroille niiden eräpäivien mukaisessa järjestyksessä. Veronpalautus ei enää ohittaisi maksusuoritusta, jonka yritys on tarkoittanut erääntyneen veron suoritukseksi. Muun muassa tällä tavoin käytösääntöjä on tarkoitus muuttaa ja yhtenäistää veronkantolain uudistusesityksellä.

Verohallinnon ohjeistuksen tärkeys

Uudistuksen taustalla on ajatuksena, että yhteisömuotoiset yritykset ryhtyisivät käyttämään verolajikohtaisten viitteiden sijaan yhtä ns. asiakaskohtaista viitettä. Verolajikohtaisten viitteidenkin käyttö edelleen sinänsä sallittaisiin. Henkilöasiakkaat mukaan lukien yksityiset liikkeen- ja ammatinharjoittajat ohjattaisiin maksamaan verot nykyiseen tapaan verolajiviitteellä. Henkilöasiakkaiden verojen maksaminen on tarkoitus pitää mahdollisimman muuttumattomana

ainakin uudistuksen voimaantulon alkuvaiheessa, mikä on todennäköisesti järkevä vaiheistus uusien sääntöjen käyttöönotolle.

On kuitenkin tärkeää, että Verohallinnolla on uudistuksen alkuvaiheessa varattavissa riittävät resurssit niin ohjeistuksen laatimiseen kuin asiakkaiden ohjaamiseen eri asiointikanavissa. On selvää, että uudistus tuo mukanaan kysymyksiä ja ohjauksen tarvetta, ja tähän on pystyttävä vastaamaan.

Pienten korkojen käsittely

HE-luonnoksessa ehdotetaan, että veron suorituksiksi käytetylle maksulle ei laskettaisi hyvityskorkoa. Luonnoksen mukaan pienten hyvityskorkokirjausten vähentäminen yritysten tilitapahtumissa selkeyttäisi verojen maksamista ja vähentäisi yritysten hallinnollista taakkaa. Lisäksi luonnoksessa mainitaan, että muutos yhtenäistäisi eri verolajien hyvityskorkosäätelyä.

Järjestelmää selkiyttäisi ja käsiteltäviä maksutapahtumia vähentäisi, jos hyvitetäville ja veloitettaville koroille asetettaisiin kaiken kaikkiaan euromääräinen alaraja. Tämä toteuttaisi myös tavoitetta yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Mikäli edellä kuvattua hyvityskorkoa ei ehdotuksen mukaisesti tulevaisuudessa enää maksettaisi verovelvollisille, tämä osaltaan kompensoisi pienten veloituskorkojen perimättä jättämistä. Samaa kompensatiota toki tapahtuu, jos myös pienille palautuskoroille asetetaan euromääräinen alaraja.

Paperinen yhteenveto verojen maksutilanteesta

HE-luonnoksessa mainitaan, että sähköisten menettelyjen edistämiseksi verojen maksutilanteesta kertovaa yhteenvetoa ei enää lähetettäisi pyynnöstä postitse niille verovelvollisille, jotka kuuluvat yhteenvedon sähköisen tiedoksiannon piiriin. Lähtökohtaisesti pidämme niin kustannus- kuin ympäristösyistä hyvänä sitä, että yhteenvetoja ei enää postitettaisi, vaan ne toimitettaisiin sähköisesti.

On kuitenkin tilanteita, joissa sähköinen asiointi on haasteellista esimerkiksi henkilön heikon tietoteknisen osaamisen tason takia. Ongelma oletettavasti koskee lähinnä sellaisia yhden hengen mikroyrityksiä, joissa yrittäjä ei ole kyvykäs hoitamaan yrityksen asioita sähköisesti.

Olisi toivottavaa, että näissä erityisissä poikkeustilanteissa olisi mahdollista erillisellä hakemuksella saada tilattua yhteenveto paperisena. Verrokkina voitaneen käyttää esimerkiksi verolomaketta 6B, joka tulee ensisijaisesti jättää sähköisesti, mutta jonka saa erityisestä syystä antaa paperisena.

Yhteenvedon muodostaminen kuukausittain

OmaVeron kuukausittainen yhteenveto on tärkeä kirjanpidossa käytetty KPL 2:5 § mukainen tosite, jota käytetään OmaVeron tehtyjen maksujen ja palautusten todentamiseen ja täsmäyttämiseen kirjanpidon kanssa.

Veronkantolain 70 § mukainen yhteenveto muodostuu lähtökohtaisesti kuukausittain, mutta pykälä antaa erityisestä syystä mahdollisuuden muodostaa yhteenveto myös harvemmin kuin kerran

kuukaudessa. Käytännössä nykytilanteessa yhteenvedo on jätetty muodostamatta kuukausilta, joilla ei ole tapahtumia.

Tämä on aiheuttanut ongelmia sellaisissa tilanteissa, joissa tilinpäätöskuukaudelle ei ole ollut tapahtumia eikä yhteenvedo ole muodostunut. Tällöin kirjanpidon täsmäyttämistä varten ei ole mitään tositetta, mikä on aiheuttanut käytännön työssä haasteita.

Esimerkiksi tilintarkastuksessa tilintarkastaja tarvitsee OmaVeron yhteenvedon tilinpäätöskuukaudelta selvittääkseen täsmääkö kirjanpito OmaVeroon tehtyihin maksuihin. Puuttuvaa yhteenvedoa on jouduttu korvaamaan muun muassa kuvankaappauksilla OmaVerosta, mikä ei ole asianmukainen toimintatapa.

Ymmärtääksemme osasyyn yhteenvedoilmoitusten muodostumatta jättämiselle ovat olleet yhteenvedojen postituskustannukset. Nyt kun paperisista yhteenvedoista ollaan esityksen mukaan luopumassa, tämä syy poistuu. Lisäksi 70 § mukaista yhteenvedon sisältöä olisi suotava täsmentää ja lisätä pykälään kohta 5) kohdentumattomat ja palauttamatta olevat maksut ja verot. Selkeä kuvaus siitä, minkä verran yrityksellä on rahaa "sisällä" OmaVerossa palvelisi taloushallinnon tarpeita ja osaltaan selkeyttäisi kirjausketjua ja varjelsi sen eheyttä.

Helsingissä 28.3.2025

Mira Merikanto

Johtava asiantuntija, kirjanpito

Markku Ojala

Johtava asiantuntija, verotus

Ojala Markku
Suomen Taloushallintoliitto ry